

Zemkopības ministrijai

Par prioritāriem rīcības virzieniem
meliorācijas politikā

Latvijas melioratoru biedrības valde (turpmāk – LMB) ir iepazinusies ar Zemkopības ministrijas sagatavoto informatīvo ziņojumu “Par prioritāriem rīcības virzieniem meliorācijas politikā” (turpmāk – Ziņojums), kurā ir izvirzīti prioritārie rīcības virzieni meliorācijas politikā līdz 2030. gadam un uzskata, ka Ziņojumā ir nepieciešami sekojoši papildinājumi un precizējumi:

1. Sadaļā **1.1. Vispārīgi par meliorāciju** ir jānorāda, ka jābūvē videi draudzīgas meliorācijas sistēmas, ar kurām iespējams uzlabot ūdens kvalitāti, nodrošināt augstes auglības saglabāšanu un uzlabot ūdensobjektu apsaimniekošanu. Jānorāda, ka pašlaik tikai aptuveni 1/3 daļa no valsts nozīmes ūdensnoteku kopgaruma, ir sakārtots, kas ir nepietiekami, jo no to darbības ir atkarīga pašvaldības, koplietošanas un viena īpašnieka meliorācijas sistēmu darbība. Turklat daudzās ūdensnotekās ir eitrofikācijas procesi, kas pasliktina ūdens kvalitāti.

2. Sadaļā **1.2. Meliorācijas nozīme tautsaimniecībā** ir jānorāda lauksamniecības kultūraugu ražas un koksnes pieaugums un tas, ka ziemājus audzēt nemeliorētās platībās ir liels risks. Jānorāda ražošanas ekonomiskā efektivitāte lauksaimniecībā saistībā ar lieljaudas tehnikas izmantošanas iespējām. Tāpat nav norādīta informācija par valsts kopprodukta pieaugumu, eksportprodukcijas pieaugumu un lauku apdzīvotības saglabāšanu. Meliorācija ir ļoti svarīga infrastruktūras būvēm (ceļiem, dzelzceļiem, lidlaukiem) grunts nestspējas palielināšanai un šo būvju ekspluatācijas izdevumu samazināšanai u.t.t.

3. Sadaļā **1.3. Meliorācija un plūdi** ir jāvērtē klimata izmaiņas un jāpieņem lēmums par būvnormatīvu precizēšanu, lai mazinātu plūdu riskus. Turklat jāaplāno ikgadējas investīcijas meliorācijas sistēmu sakārtošanai plūdu risku mazināšanai.

4. Sadaļā **1.4. Meliorācijas finanšu atbalsta politika** ir jāaprēķina nepieciešamais finansējums valsts meliorācijas sistēmu būvniecībai, ekspluatācijai un uzturēšanai un jāmeklē finansējuma avots, jo publiskais finansējums ir nepietiekams. Jāizvērtē jautājums par meliorācijas sistēmu īpašnieku finansējuma piesaisti.

5. Sadaļā 3. Identificētās problēmas

- Nav sakārtota un koordinēta sadarbība starp valsts iestādēm (Zemkopības ministriju; Ekonomikas ministriju; Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju), pašvaldībām meliorācijas pārvaldības un uzraudzības jautājumu risināšanā;
- Aktualizējams ne tikai Standarts, bet arī normatīvie akti meliorācijas jomā, t.sk. būvnormatīvi;
- Nepietiekama videi draudzīgu meliorācijas elementu ieviešana meliorācijas sistēmu sakārtošana;
- Nepietiekama jauno tehnoloģiju un būvmateriālu ieviešana meliorācijā;
- Jānodrošina informācijas apmaiņa un saglabāšana BIS un meliorācijas kadastra sistēmā;
- Nepieciešama meliorācijas sistēmu uzturēšanas valsts kontrole un uzraudzība.

6. Sadaļā 4. Rīcības virzieni

1. Nepieciešams zinātniskās pētniecības darbs par meliorācijas nozīmi tautsaimniecībā, kurā turklāt jānosaka uzturamo meliorācijas sistēmu apjoms;
2. Nodrošināt koplietošanas meliorācijas sistēmu būvniecību, uzturēšanu un finansēšanu;
3. Nemot vēra, ka nākošajā ES programmēšanas periodā atbalsts tiek plānots informācijas sistēmu un tehnoloģiju attīstībai, nepieciešams ES finansējumu piesaistīt informācijas sistēmu sakārtošanā meliorācijas jautājumos. Turklat strauji norit dažādu informācijas sistēmu attīstība GEOPORTĀLS; ATIS; TAPIS; BIS; EIS; GNSS; GPS; OZOLS; VZD u.t.t., kuros meliorācijas sadaļa līdz galam nav sakārtota, līdz ar to ir nepieciešami resursi informācijas sistēmu sakārtošanai, programmatūrām, iekārtām savietojamības nodrošināšanai, datu drošībai u.t.t..

Pamatojoties uz iepriekšminēto, LMB lūdz iespēju papildināt MK Informatīvo ziņojumu un tajā ietvert LMB priekšlikumus.

Valdes priekšsēdētājs

R. Dovgjallo